

נובמבר 2011

חיסון ילדים כנגד שפעת – חשוב, חיוני ומומלץ לכולם

להורים שלום

מחלת השפעת מאופיינת בהתפרצות בהיקף גדול בתקופת החורף. נגיף השפעת מועבר מאדם לאדם באמצעות טיפות זעירות הניתזות מדרכי הנשימה בזמן דיבור, שיעול או התעטשות ועל כן הוא מדבק ביותר. עד שליש מהילדים יחלו במחלה כל שנה. ילדים הם שחולים לראשונה במחלה והם אלה שבדרך כלל מדביקים את המבוגרים. **מניעת המחלה בילדים תפחית על כן,**

ביעילות, את המחלה במבוגרים.

מהם סימני ותסמיני המחלה?

לאחר תקופת הדגירה של 4-1 ימים מופיעים כאבי ראש, צמרמורות, שיעול, ובהמשך: חום גבוה, שיעול, נזלת וכאבי שרירים. החום נמשך 3-6 ימים, אך שיעול עם ליחה יכול להימשך עד שבועיים לאחר מכן. החולה מהווה מקור להידבקות 1-2 ימים לפני הופעת החום ועד 5 ימים לאחר מכן. הבעייתיות של המחלה קשורה בעיקר בסיבוכיה (ראה בהמשך). מכאן שתחלואה בשפעת בילדים גורמת סבל לילדים ועומס יתר על ההורים, המרפאות, ובתי החולים.

מהם סיבוכי המחלה ומי סובל מהם בעיקר?

הסיבוכים של המחלה כוללים: דלקת בריאה, דלקת בסימפונות, התקפי אסתמה, התקפי סטרידור, דלקות אוזניים וכן סיבוכים במערכת העצבים. סיבוכים אלה מביאים לשיעור גבוה של אשפוזים. בקרב ילדים הסיבוכים שכיחים בעיקר ב:

1. ילדים צעירים מגיל 5 שנים שבהם הסיבוכים מביאים לשיעור גבוה של אשפוזים עקב סיבוכי השפעת
2. חולים במחלות כרוניות של מערכת הנשימה (כולל אסתמה), חולי לב, חולים במחלות כליה, חולי סוכרת, חולים הסובלים מהשמנת יתר, חולים עם חסר מלידה או נרכש במערכת החיסון, מטופלים בסטרואידים ו/או בכימותרפיה.

כיצד ניתן למנוע את המחלה?

את המחלה ניתן למנוע בראש ובראשונה על ידי חיסון. החיסון מכיל שלושה זנים שלפי תחזית ארגון הבריאות

העולמי יגרמו למחלה בעונה הקרובה. השנה מומלץ לחסן את כל הילדים בישראל. קיימים שני סוגי חיסונים:

1. החיסון ה"רגיל" כנגד שפעת הניתן בזריקה שמכיל נגיפים מומתים שעברו ניקוי. החיסון בטוח בילדים ויעילותו גבוהה מאוד (70%-100%) כאשר קיימת התאמה בין זני החיסון לבין הזנים של המחלה באותה עונה. היעילות נמוכה יותר (40%-60% לערך) כאשר אין התאמה כזו או כאשר המתחסנים הם קשישים ותינוקות, אולם, גם אז היעילות נגד סיבוכי המחלה נשארת גבוהה.

תופעות הלוואי קלות ולא שכיחות: כאב מקומי, תחושה כללית לא טובה במשך יממה.

שפעת אינה בשום פנים תופעת לוואי של החיסון והופעתה מעידה על "דגירתה" בעת מתן החיסון.

2. חיסון הניתן בתרסיס לאף (Flumist) ולכן מונע את הצורך בזריקה, הניתן בילדים מגיל שנתיים. החיסון מכיל נגיף שעבר תהליך של החלשה שאינו מאפשר לו להתרבות בריאות. יעילותו גבוהה מזו של החיסון ה"רגיל" - יותר מ- 95%. אין לחסן בו ילדים מדוכאי חיסון ואת משפחותיהם וכן לא ילדים הסובלים מאסתמה (שכן הוא יכול לגרום אצלם להתקף).

חשוב שתחסנו את ילדיכם וגם את עצמכם. יש לשים דגש על חיסון ילדים צעירים ואלו המשתייכים

לקבוצות הסיכון. החיסון ניתן על ידי האחיות ללא צורך בהוראת רופא. פרטים נוספים על המחלה,

סיבוכיה ועל החיסונים ואופן ההתחסנות בהם תמצאו במרפאות.

בברכה,

פרופ' דני מירון	פרופ' יחיאל שלזינגר	פרופ' אלי סומך
מנהל השירות למחלות זיהומיות בילדים	יו"ר החוג למחלות זיהומיות בילדים	מנהל היחידה למחלות זיהומיות בילדים
מרכז רפואי "העמק"		בי"ח "וולפסון"